

LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Vivulskio g. 11, LT-03162 Vilnius, tel. (8 5) 266 8176, (8 5) 266 8169, faks. (8 5) 266 4209,
el. p. post@socmin.lt, <https://socmin.lrv.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 1886 03515

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgiant į:

- 2018 m. liepos 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 4, 16, 18, 19, 20, 21, 26, 29 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatas;

- 2018 m. lapkričio 1 d. priimto ir 2019 m. liepos 1 d. įsigaliojusio Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 11, 13, 19 ir 31 straipsnių pakeitimo įstatymo nuostatas;

- Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015 m. liepos 13 d. valstybinio audito ataskaitos Nr. S-(10-3897)-1325 „Ar teikiamos socialinės paslaugos tenkina didėjančius senyvo amžiaus asmenų poreikius“ 5 rekomendaciją „Siekiant, kad savivaldybės turėtų galimybę tinkamai įvertinti asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, papildyti teisės aktus: nustatyti mokėjimą už teikiamas paslaugas tiems asmenims, kurie yra sudarę išlaikymo iki gyvos galvos (rentos) sutartis, parengti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo ir Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimo Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo projektus“;

- Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2018 m. gegužės 4 d. antikorupcinio vertinimo dėl mokėjimo už socialines paslaugas išvadą Nr. 4-01-3462;

- nuostatų taikymo praktikoje kylančius neaiškumus.

Nutarimo projektu siūloma patikslinti Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 583 „Dėl Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas):

1. Socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnyje nebėra sąvokų „socialinės rizikos suaugęs asmuo“, „socialinės rizikos šeima“, „socialinės rizikos vaikas“, įtvirtinta nauja sąvoka „socialinė rizika“, todėl suderinamos Socialinių paslaugų įstatyme ir Apraše vartojamos sąvokos.

2. Aprašo nuostatos suderinamos su Socialinių paslaugų įstatymo nuostata, kad, vertinant asmens, kuris sudaręs rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartį, finansines galimybes, į asmens turtą įskaitomas Socialinių paslaugų įstatymo 31 straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas, perduotas kitam fiziniam ar juridiniam asmeniui pagal rentos ar išlaikymo iki gyvos galvos sutartis.

3. Atsižvelgiant į Specialiųjų tyrimų tarnybos antikorupcinio vertinimo išvadoje pateiktas pastabas, projektu siūloma:

3.1. turto vertę nustatyti pagal valstybės ir žinybiniuose registruose bei valstybės informacinėse sistemose nurodytas vidutinės rinkos kainas;

3.2. nustatyti, kad tais atvejais, kai vertinamas asmens turtas, turėtas per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo ar asmens finansinių galimybių mokėti už ilgalaikę socialinę globą vertinimo, jo vertė galėtų būti nustatoma ir pagal asmens pateiktus dokumentus, nes parduodamo turto vertė dažnai nesutampa su registruose ar valstybės informacinėse sistemose nurodytomis vidutinėmis rinkos kainomis;

3.3. patikslinti Aprašo 66 punktą, jo nuostatas suderinant su Aprašo 70 punkto ir Socialinių paslaugų įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 6–8, 13 ir 18–20 punktų nuostatomis.

4. Projektu patikslinama, kad asmens finansines galimybes savivaldybė iš naujo vertina, gavusi informaciją apie asmens (šeimos) pajamų ar turto pokyčius ne tik per socialinių paslaugų gavimo laiką, kaip nustatyta dabar. Suvienodinamas iš naujo įvertinamų finansinių galimybių terminas: pasikeitus tiek pajamoms, tiek turtui, finansines galimybes iš naujo siūloma įvertinti per 3 mėnesius nuo informacijos gavimo (pasikeitus turtui, buvo nustatyta, kad savivaldybė finansines galimybes iš naujo turi įvertinti per vienus metus).

5. Socialinių paslaugų įstatymas nustato, kad asmens mokėjimas už socialines paslaugas neturi viršyti: už socialinę priežiūrą – 20 proc. asmens pajamų, už dienos socialinę globą – 20 proc. asmens pajamų, jei asmuo gyvena vienas arba šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų (toliau – VRP) dydžių, arba 50 proc. asmens pajamų, jei asmuo gyvena šeimoje ir šios šeimos pajamos vienam šeimos nariui viršija 3 VRP dydžius, už ilgalaikę socialinę globą – 80 proc. asmens pajamų. Apraše rekomenduojama savivaldybėms už socialinę priežiūrą, kai asmens pajamos yra nuo 2 iki 3 VRP dydžių, nustatyti mokėjimo dydį iki 5 proc. asmens pajamų. Savivaldybės turi patvirtinti savivaldybės gyventojų mokėjimo už tam tikrų rūšių socialines paslaugas tvarką, nustatančią mokėjimo dydžius, atleidimo nuo mokėjimo už socialines paslaugas sąlygas ir atvejus, kitas sąlygas. Tačiau ne visos savivaldybės diferencijuoja mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, todėl gyventojai skundžiasi, kad, nežymiai padidėjus pajamoms ir joms viršijus nustatytą VRP dydį, mokėjimo už socialines paslaugas dydis padidėja, pavyzdžiui, nuo 5 iki 20 proc. pajamų, nors paslaugų turinys ir sudėtis nesikeičia. Dėl to asmenys atsisako socialinių paslaugų.

Projektu siūloma įvesti rekomendaciją savivaldybėms diferencijuoti mokėjimo už socialines paslaugas dydžius, atsižvelgiant į asmens pajamas. Pagalbą globėjams (rūpintojams), budintiems globotojams, įvaikintojams ir šeimynų dalyviams rekomenduojama teikti nemokamai, o siekiant padidinti socialinių paslaugų prieinamumą, rekomenduojama taikyti mažesnius mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydžius, kai šeimos nariai gauna laikiną atokvėpį.

Priėmus Nutarimo projektą, bus suderintos Socialinių paslaugų įstatymo ir Aprašo nuostatos, įgyvendintos Valstybės kontrolės rekomendacijos, atsižvelgta į Specialiųjų tyrimų tarnybos rekomendacijas, patikslinti praktikoje kylantys neaiškumai dėl Metodikos nuostatų taikymo.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Priėmus Nutarimo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų lėšų nereikės. Sutaupyti lėšų nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo pateiktas Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir Lietuvos savivaldybių asociacijai išvadoms gauti. Finansų ministerija pastabų dėl Nutarimo projekto neturėjo. Į dalį Teisingumo ministerijos pastabų atsižvelgta – atsisakyta Nutarimo projekto 6 punkte siūlyto teisinio reguliavimo, patikslinti Nutarimo projekto 7, 8 ir 9 punktuose dėstomi keičiamo Aprašo 30, 31 ir 32 punktai. Į dalį Lietuvos savivaldybių asociacijos teiktų pastabų atsižvelgta, dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta, teikiama derinimo pažyma. Iš visuomenės pastabų ir pasiūlymų negauta.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 36 punktu, teikiamo Nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvada šiame rašte pateikta kaip apibendrinta informacija.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinių paslaugų skyriaus vyresnioji patarėja Almira Gecevičiūtė, tel. 8 706 68 141, el. p. Almira.Geceviciute@socmin.lt.

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas ir jo lyginamasis variantas, 11 lapų.
2. Derinimo pažyma, 4 lapai.
3. Suinteresuotų institucijų išvadų kopijos, 5 lapai.

Ministras

Linas Kukuraitis

Almira Gecevičiūtė, tel. 8 706 68 141, el. p. Almira.geceviciute@socmin.lt